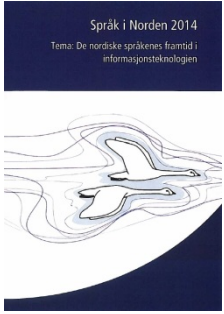

Sprog i Norden

Titel:	Sprogværktøjet Frasar.net Om fraser og fraseindlæring anskuet kontrastivt	
Forfatter:	Auður Hauksdóttir	
Kilde:	Sprog i Norden, 2014, s. 68-82	
URL:	http://ojs.statsbiblioteket.dk/index.php/sin/issue/archive	

© Forfatterne og Netværket for sprognævnene i Norden

Betingelser for brug af denne artikel

Denne artikel er omfattet af ophavsretsloven, og der må citeres fra den. Følgende betingelser skal dog være opfyldt:

- Citatet skal være i overensstemmelse med „god skik“
- Der må kun citeres „i det omfang, som betinges af formålet“
- Ophavsmanden til teksten skal krediteres, og kilden skal angives, jf. ovenstående bibliografiske oplysninger.

Søgbarhed

Artiklerne i de ældre numre af Sprog i Norden (1970-2004) er skannet og OCR-behandlet. OCR står for 'optical character recognition' og kan ved tegngenkendelse konvertere et billede til tekst. Dermed kan man søge i teksten. Imidlertid kan der opstå fejl i tegngenkendelsen, og når man søger på fx navne, skal man være forberedt på at søgningen ikke er 100 % pålidelig.

Sprogværktøjet Frasar.net

Om fraser og fraseindlæring anskuet kontrastivt

Auður Hauksdóttir

Sprogværktøjet www.frasar.net er udviklet i samarbejde mellem islandske sprogforskere og danske og svenske datalingvister og sprogteknologer¹. Hensigten med sprogværktøjet er at fremme islændinges indlæring og brug af dansk, og samtidig er der blevet lagt vægt på, at det kan gavne danskere, der ønsker at kommunikere på islandsk. Ved udviklingen af fraseværktøjet er der blevet taget udgangspunkt i aktuelle teorier om fremmedsprogsundervisning, især om ordforråd og ordforrådsindlæring og ny viden inden for datalingvistik og sprogteknologi. Desuden tages der højde for den viden, som forskningen i dansk som fremmedsprog giver om islændingenes indlæring og brug af dansk (fx Auður Hauksdóttir 2001 og 2012a). Sprogværktøjet indeholder godt 7600 fraser på dansk af typerne billedelige og ikke billedlige idiommer, kollokationer, sammenligninger og kommunikative formler. På baggrund af komparative studier i denne del af ordforrådet på dansk og islandsk gives der oplysninger om en islandsk pendant til den danske frase, hvis den findes, eller alternativt en betydningsforklaring af den danske frase på islandsk. Endvidere indeholder sprogværktøjet komparative iagttagelser om lumske ligheder og forskelle mht. frasernes betydning, bøjning og brug. Sprogværktøjet muliggør hurtig kobling til danske korpora, hvor man kan iagttage frasernes forekomster i kontekst. I det følgende gøres der kort rede for det teoretiske udgangspunkt for fraseværktøjet og derefter for dets anvendelsesmuligheder og funktioner.

Kommunikativ kompetence som mål

Inden for fremmedsprogsundervisningen har teorier om kommunikativ

1 Projektet ledes af Auður Hauksdóttir, docent i dansk på Islands Universitet. De vigtigste samarbejdspartner har været Guðrún Haraldsdóttir, Islands Universitet, Peter Juel Henriksen, docent på Handelshøjskolen i København, Ola Knutsson, lektor på Stockholms Universtitet og Robert Östling, doktorand på samme universitet.

kompetence været fremherskende i vores del af verden. Her er undervisningens overordnede mål, at eleverne opnår en alsidig kommunikativ kompetence på målsproget, som forudsætter, at de sættes i stand til at beherske flere kompetencer og færdigheder. Her står lingvistisk, herunder leksikalsk kompetence, sammen med pragmatisk kompetence og sociokulturel indsigt helt centralt, og mht. sprogfærdighed sættes der såvel på receptiv som produktiv beherskelse af målsproget. Mens de receptive færdigheder angår læse- og lyttefærdighed, dvs. forståelsen af skrevne tekster og talt sprog, drejer de produktive færdigheder sig om skrive- og talefærdighed, dvs. at udtrykke sig i tale og skrift. Ifølge det kommunikative paradigme opfattes sprogindlæringen som en individuel, kognitiv, social og kreativ proces, hvor brugen af målsproget anses for at være forudsætning for at sprogindlæring finder sted (Lund 1999, s. 13-39, Richards og Rodgers 2001, s. 151-162 og Auður Hauksdóttir 2001, 64-77). Forskningen i dansk som fremmedsprog i Island viser, at arbejdet med skriftlige tekster vægtes højt i danskundervisningen, og at de receptive færdigheder, især læsefærdigheden generelt opprioriteres, mens de produktive færdigheder, især talefærdigheden negligeres (Auður Hauksdóttir 2001, s. 250-284 og Auður Hauksdóttir 2012a, s. 144-157 og 176 -188). Endvidere viser forskningen, at receptionen og især produktionen af talt dansk volder islændingene de største problemer, når de behøver at bruge dansk til kommunikation (Auður Hauksdóttir 2012a, s. 47-76).

Leksikalsk kompetence

I den seneste tid har der været tale om voksende interesse for ordforråd og ordforrådsindlæring, og hvad ordforrådet betyder for beherskelsen af et fremmedsprog (fx Nattinger & DeCarrico 1992, Nation 2001 og Schmitt 2004). Her skal det understreges, at leksikalsk kompetence omfatter både beherskelsen af enkeltord og forskellige typer af faste ordforbindelser eller fraser. Og det er ikke mindst frasernes og enkeltordenes brug i kontekst, som har været i fokus i den seneste tid. Dette kan bl.a. forklares ved de store muligheder som informationsteknologien og datalingvistikken giver for synkrone sproglige studier. Således er det vha. korpuslingvistikken lykkedes at opbygge omfattende autentiske synkrone korpora, som gør det muligt at undersøge ordforrådet og dets brug i kontekst. Korpusundersøgelser viser, at sprogbrugen ikke er så kreativ som Chomsky og visse andre lingvister har forventet, og at det ikke er tilfældigt, hvor og i hvilket omfang fraser og andre mere eller mindre faste leksikalise-

rede helheder forekommer i tekster, og hvordan de bruges. Således kan der konstateres visse restriktioner med hensyn til kombination af ord afhængigt af konteksten og sprogets pragmatiske funktion (Wray 2002, s. 11-13). Når det gælder opbygning af leksikalsk kompetence er beherskelsen af fraser af allerstørste vigtighed. Dels fordi fraserne er en vigtig del af ordforrådet, hvilket betyder at de må kunne afkodes, når de forekommer i tale og skrift, og indkodes, når det drejer sig om produktiv brug af målsproget. Det er også blevet påpeget, at beherskelsen af fraser er vigtigt for fluency på målsproget. Dette forklares ved, at i talesituationer er sprogbrugerens mentale energi yderst begrænset, og derfor fungerer de fraser og helheder, som sprogbrugeren behersker som en slags sproglige heller eller hvilepunkter, som giver sprogbrugeren mulighed for at koncentrere sig om andre sider af sprogbrugen. Således bidrager beherskelsen af fraser og andre helheder til fluency på målsproget (Pawley og Syder 1983).

Interessen for ordforrådet må også ses i lyset af en tungere vægtning af kulturaspektet i fremmedsprogsundervisningen og en større interesse for sprogets og sprogbrugens pragmatiske og sociale side. Birgit Henriksen (1999, 71) påpeger, at det netop er ordbetydningen, der udgør bindeledet mellem den kulturelle og sproglige side af sprogfagene. I forbindelse med sprogets kulturelle side er visse frasetyper af større interesse end andre. Det gælder ikke mindst idiomer, ordsprog og pragmatiske formler. Således vidner mange ikonografiske idiomer om forskellige livsmønstre, arbejdsforhold og dagligdagsfænomener, fx *bagerens dårlige øje, køre/være på skinner, toget er kørt, have/få vind i sejlene*. Idiomet opfattes som en selvstændig leksikalsk enhed, dvs. den samlede betydning er en anden end enkeltordenes betydning, og derfor har det karakter af et leksem.

Når en frase forekommer både som et idiom og som en ordinær kollokation, er der tale om dual kodering, dvs. både en overført og konkret betydning. Nogle idiomer afspejler forhold, som ikke mere er en del af moderne menneskers liv. I sådanne tilfælde bruges frasen primært overført i nutidssproget, mens den tilsvarende kollokation sjældent eller aldrig bruges. Eksempelvis kan nævnes idiomerne *have mange jern i ilden, spænde buen for højt, hverken have noget at bide eller brænde*. Af interesse er også mange metaforiske idiomer, som på forskellig vis relateres til generelle begrebsmetaforer, såsom at diskussion er krig, tid er penge, kærlighed er rejse og at forstå er at se (Lakoff og Johnson 2002, 14-18 og Ruus 2004, 131). Ifølge Brink (2006, 8-10) afviger både de metaforiske

og de non-metaforiske idiomers betydning fra den pålydende betydning og derfor er deres betydning ikke forudsigelig. Af disse grunde kan både idiommer i snæver forstand (ikonografiske/metaforiske) og non-metaforiske idiommer være svære at afkode for ikke modersmålstalende.

Det er dog især den produktive brug af idiomerne, som volder problemer. Selv om der er tale om nært beslægtede sprog såsom dansk og islandsk, hvor der kan konstateres et vist idiomfællesskab, er der ikke desto mindre tale om forskellige grader af forskelle og ligheder og i nogle tilfælde er der ikke tale om parallelle idiompar på de to sprog. På grund af idiomernes uforudsigelighed og da idiompar på de to sprog kan divergere på forskellig vis, er idiomerne problematiske. Det gælder i særdeleshed, når et dansk idiom ikke har en pendant på islandsk. I de tilfælde kan den receptive forståelse af idiomerne være besværlig, da man kan være i tvivl om, hvorvidt idiomet skal forstås overført eller konkret eller hvis ikke man er fortrolig med den implicitte sammenligning. Når det gælder produktiv brug af idiomerne, er det ikke til at vide, hvordan man skal stykke ordene sammen. Det samme gælder faktisk også, når udfordringen er at finde frem til en kollokation på dansk, som ikke har en modspiller på islandsk. Noget andet gælder receptionen, hvor kollokationerne pga. deres forholdsvist konkrete betydning som regel er nemmere at afkode. En anden frasetype, som kan være svær at have med at gøre, er de såkaldte sammenligninger, fx *som sild i tønde*, *arbejde som en hest* og *lyve så hurtigt som en hest kan rende*. Når der er tale om nært beslægtede sprog som dansk og islandsk, har sprogene mange fraser til fælles, mens der i andre tilfælde er tale om større eller mindre grader af diversitet. Disse forhold gør, at fraserne kan være svære at mestre. Ved udviklingen af sprogværktøjet tages der højde for de skildrede forhold med den hensigt at bistå brugerne med deres indlæring og brug af fraserne.

I forbindelse med sprogets sociale eller pragmatiske side er frasetyperne kommunikative eller pragmatiske formler (også kaldt rutineformler) af største vigtighed. Det er ikke tilfældigt, hvor fraser forekommer og hvordan de bruges i tale og skrift. I det øjeblik man har valgt et register, en social situation eller en sprogbrugssituation er det afgørende for sprogets brug, bl.a. mht. hvilket ordforråd, der trækkes på. De kommunikative formler er i høj grad karakteristiske for talesproget, og de adskiller sig fra andre typer af faste ordforbindelser ved deres pragmatiske og diskursmæssige funktion (Nattinger & DeCarrico 1992, 59-66). De er meget almindelige i hverdags sproget, og derfor findes der en vis form

for indforståethed om dem blandt modersmålstalende. For at kunne begå sig adækvat på et fremmedsprog er det afgørende at kunne trække på gængse kommunikative formler og andre sproglige virkemidler, der anses for at være passende i sammenhængen og som typisk ville bruges af modersmåltalende i de givne kontekster og situationer. Eksempelvis kan nævnes de fraser, som typisk ville blive brugt i forbindelse med lykønskninger, *Held og lykke*, *Til lykke med fødselsdagen*, anmodninger, *Må jeg godt bede om*, taksigelser, invitationer; *Tak for jeg/vi måtte komme*, *Tak for denne gang*, telefonsamtaler, *Træffer jeg ...*, *Hæng lige på*, *Vi høres/tales ved* og når det gælder småsnak eller samtaleregulering, *Hvordan går det*, *Hør en gang*, *Hvad var det jeg ville sige?*, *Det er jeg med på*. Et særligt problem for ikke-modersmålstalende i forbindelse med de gængse fraser er en tendens til at forkorte dem, fx *Værsgo* i stedet for *Vær så god* og *Hvadbehar?* i stedet for *Hvad behager?* Her er der tale om fraser, som sjældent findes i etsprogede ordbøger, da de er aldeles uproblematisk for modersmålstalende. De kommunikative formler adskiller sig syntaktisk fra idiommer og kollokationer ved, at de både kan udgøre en hel sætning eller en sætningsdel; i visse tilfælde kun et enkeltord, fx *Hej* eller *Halløj* (se nærmere i Auður Hauksdóttir 2012). Da fraserne er situationsbundne og mange af dem er højfrekvente i sproget, er de sjældent svære at afkode. Til gengæld kan det være svært at bruge dem produktivt, hvis ikke man kender til deres eksistens, og de ikke har en pendant i udgangssproget. Et andet problem med denne type af fraser er, at de ofte mangler et indholdsord, hvilket betyder, at de er svære at have med at gøre leksikografisk.

Den dansk-islandske frasebase www.frasar.net

I sprogværktøjet www.frasar.net findes der godt 7600 fraser på dansk og deres modspillere på islandsk eller alternativt forklaring på islandsk, hvis ikke der findes en islandsk pendant. Der findes lydeksempler på samtlige fraser, hvilket betyder, at brugerne kan lytte til hvordan fraserne udtales på dansk, når det passer dem. Idiomfrasebasen stammer for det meste fra *Den Danske Ordbog* (DDO) (Hjorth og Kristensen 2003-05), som Det Danske Sprog og Litteraturselskab velvilligt har stillet til rådighed. Desuden har Pia Jarvad bidraget med idiommer fra sin forskning, der angår nye ord i dansk. Betydningsforklaringer på dansk stammer fra samme DDO. For at sikre dækning af idiommerne blev DDO-frasebasen sammenholdt med de idiommer, som forekommer i ordbøgerne *Talemåder i dansk. Ord-*

bog over idiomer (Toftgaard Andersen 1998) og *Danske talemåder* (Røder 1998). I de tilfælde, hvor der fandtes idiomer i disse ordbøger, som ikke var med i DDO-frasebasen, blev de føjet til. Endvidere har de medvirkende i projektet været på jagt efter idiomer og i de tilfælde hvor der er fundet idiomer, som ikke findes i de nævnte kilder, og som ikke desto mindre ser ud til at være ret udbredt i nutidsdansk, er de blevet føjet til www.frasar.net. På nuværende tidspunkt indeholder www.frasar.net 3332 billedlige idiomer, 3281 ikke billedlige idiomer, 332 sammenligninger, 186 kollokationer og desuden 46 præpositionsforbindelser. Som før nævnt spiller de kommunikative formler en stor rolle i hverdags sproget, og beherskelsen af disse er afgørende for advækat og mundret sprogbrug. I arbejdet med denne frasetype viste det sig, at formlerne kun i begrænset omfang fandtes i danske ordbøger, og derfor var vi nødt til selv at samle denne frasetype. For at finde frem til de kommunikative formler gennemgik vi systematisk lærebøger i dansk som andetsprog og de parlører som vi kunne få fat i. Vi indsamlede desuden systematisk fraser, der angår højtider og mærkedage, fx jule- og nytårshilsner, samt fødselsdags-hilsner. Desuden udarbejdede vi et arbejdsark, hvor vi spurgte en mindre gruppe af danskere om, hvad man typisk ville sige i de forskellige situationer. Sidst men ikke mindst var vi selv på vagt som observatører, når det gjaldt danske spillefilm, debat i fjernsyn eller sprogets brug i autentiske situationer i dansk dagligdag, fx i banken, hos bageren eller i toget. Gennem dette arbejde er det lykkedes os at finde frem til 439 kommunikative formler i nutidssproget fra såvel tale som skrift.

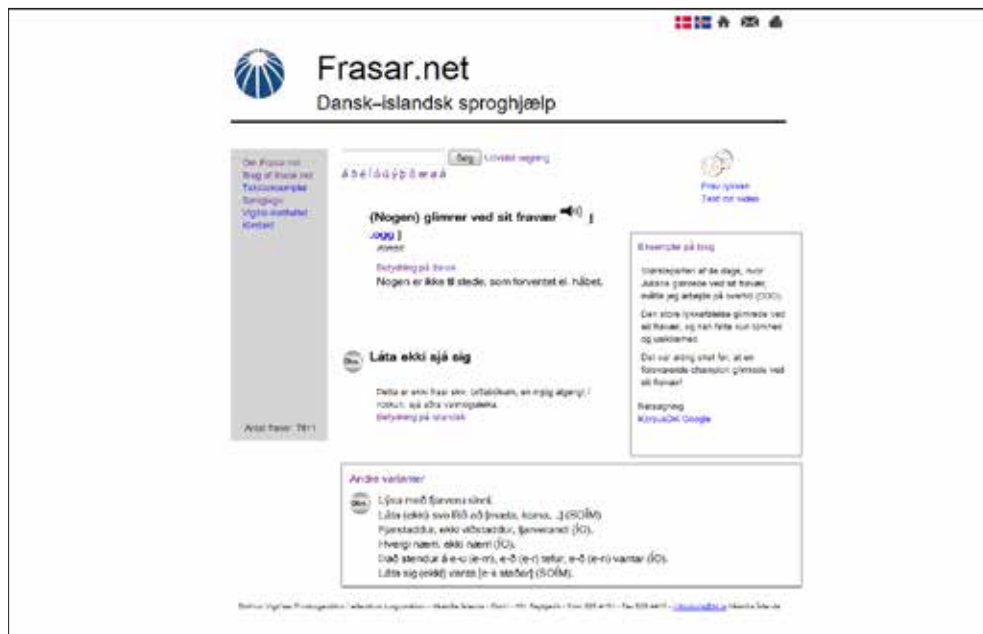
Søgning og andre funktioner

Fordelen ved elektroniske fraseordbøger er bl.a., at man kan søge på enkeltord eller på frasen i sin helhed, og at det kan lade sig gøre at søge såvel på den danske som den islandske frase, dvs. såfremt der findes et mere eller mindre ækvivalent frasepar på de to sprog. Ved at klikke på det islandske eller det danske flag, skifter man fra islandsk til dansk metasprog og vice versa. Når det gælder afkodning af idiomer og andre fraser, hvis betydning ikke er transparent, er det en fordel at kunne finde frem til frasens betydning på dansk og få oplysninger om, hvorvidt der findes en islandsk modspiller til den danske frase, se figur 1:

Figur 1. Et ækvivalent frasepar på dansk og islandsk.

Når det gælder produktiv brug af fraser på et fremmedsprog, som sprogbrugeren ikke helt er fortrolig med, er det vigtigt at kunne få oplysninger om frasens brug i kontekst for på den måde at kunne trække på det ordforråd, som frasen typisk forbindes med. Under søgefunktionen *Eksempler på brug*, se figur 1, kan man se forekomsten af fraserne i konstruerede eksempler, og ved at klikke på korpusDK eller Google kan man se dem i autentiske situationer. I de tilfælde, hvor der ikke findes en islandsk pendant til den danske frase, får man en betydningsforklaring på islandsk. Når der er tale om parallelle fraser på de to sprog og hvor der er anledning til at være på vagt over for lumske forskelle eller ligheder, dukker funktionen *Obs! op*, hvor der eksplicit gives komparative iagttagelser eller forklaringer, der angår fraserne's betydning, bøjning eller brug. Hvor flere end én islandsk frase kan komme i betragtning som modspiller til den danske frase, dukker valgmuligheden *Andre varianter op*.

Figur 2. Ikke ækvivalente frasepar.

Mange af de kommunikative formler binder sig i høj grad til bestemte situationer eller til visse sproglige funktioner. Beherskelsen af formlerne spiller derfor en stor rolle for sprogbrugerens mulighed for at kunne begå sig adækvat, mundret og hensigtsmæssigt på fremmedsproget. Når det gælder beslægtede sprog såsom dansk og islandsk, finder man hurtigt ud af, at mange af de danske formler har deres modspiller på islandsk. Det er dog ikke altid tilfældet, og derfor kan det være svært at finde ud af, hvordan formlen ser ud og lyder på dansk. Det er ikke uproblematisk. For det første glimrer denne type af fraser ofte ved deres fravær i etsprogede ordbøger, og hvis de findes, er det ikke til at vide, hvad man skal lede efter. Et andet problem kan være fraværet af egentlige indholdsord og derfor er der sådan set ikke noget oplagt opslagsord. For at imødekomme dette problem, er der i www.frasar.net udviklet særlige søgemuligheder for kommunikative formler. Som det fremgår af figur 3, kan man under søgemuligheden *Udvidet søgning*, søge på forskellige situationer:

Figur 4. Søgning på situationen telefonsamtale.

Alternativt kan man under *Udvidet søgning* lede efter fraser under søgemulighederne *Betydning* eller *Emne*.

Teksteksempler

Ligesom mange hverdagsituationer kan forekommer ritualiserede, er visse teksttyper mere konventionelle end andre. Det gælder ikke mindst tekster, der bruges i forbindelse med sociale vaner i samfundet, samt sæd og skik, såsom at fejre jul, fødselsdage og barnedåb. Til trods for visse variationer er genrer af denne art forholdsvis fastbundne mht. form og ordvalg. Igennem årene har mange henvendt sig til mig, som skriver denne tekst, for at bede om hjælp med at formulere lejlighedstekster af denne art på dansk. Med det formål at lette og fremme produktiv brug af dansk i sådanne situationer, er der i sprogværktøjet gjort et forsøg med en særlig hjælpefunktion, som strækker sig ud over sætningsniveauet. Funktionen går ud på at hjælpe brugerne med at formulere forholdsvis fastkonstruerede almindelige nyttetekster, fx julekort, cv, anbefalinger og kondolence. Således indholder www.frasar.net en række nyttetekster. Som det fremgår af figur 5 er der tale om adskillige typer af tekster inden for to hovedkategorier, nemlig *Livets gang* og *Årets gang*.

Figur 5. Teksteksempler og produktiv brug af dansk.

Teksteksemplerne fremtræder som en slags ramme eller template filer for de forskellige teksttyper. For hver genre er der tale om visse variationsmuligheder, som brugerne kan manipulere med afhængigt af deres kommunikative behov. Således kan de vælge forskellige opstillede formuleringer og dermed afgøre tekstens formalitets- og intimitetsgrad og stil. Til sidst kan man ved at klikke på *Vis*, se ens tekst i sin helhed, se figur 6.

Figur 6. Eksempel på julekort med forskellige variationsmuligheder.

Sproglege

Udover de nævnte funktioner, indeholder www.frasar.net sproglege af forskellig karakter, som både har til formål at være til gavn og lyst. Sproglegene er taskbaserede og ved løsning af tasken sættes der fokus på forskellige sider af frasers karakter, såsom deres ordmateriale, udformning, betydning og brug. Set i lyset af det kommunikative paradigme, hvor indlæringen betragtes om en individuel, kognitiv process, blev der lagt vægt på at udarbejde sproglege af forskellige sværhedsgrader og typer, se figur 7.

Figur 7. Sproglege af forskellig karakter og sværhedsgrad.

Mens nogle af legene går ud på at gætte sig frem til den rigtige løsning, forudsætter andre, at fraseværktøjet tages i brug for at fuldføre legen/ta-sken. Nogle af sproglegene er interaktive, således at brugerne straks får en reaktion på, om deres løsningsforsøg rammer plet eller ej.

Konklusion

Ved udviklingen af www.frasar.net er ny viden inden for sprogteknologi blevet anvendt for at fremme islændingenes indlæring og brug af dansk. Endvidere er der taget højde for aktuelle teorier om ordforråd og sprog-indlæring, samt den viden som forskningen i dansk som fremmedsprog har indhøstet. Erfaringen viser, at sprogværktøjet er et kærkomment sup-plement til eksisterende leksikografiske værktøjer. Tilbage står den store udfordring at finde frem til sprogteknologiske løsninger, som kan bi-stå med at fremme beherskelsen af udtale og spontan talefærdighed på dansk.

Auður Hauksdóttir er dosent i dansk ved Islands universitet og direk-tør for Vigdís Finnbogadóttir-instituttet på Island.

Summary

The language tool *frasar.net* (<http://www.frasar.net>) was created as an aid for Icelanders learning and communicating in Danish. *Frasar.net* now contains more than 7600 phrases in Danish, organized in subcategories such as idioms, collocations, comparisons, and communicative formulas. Each Danish phrase thus has an Icelandic equivalent phrase or, alternatively, if no equivalent could be found, a paraphrase or explanation. Moreover, *frasar.net* provides contrastive information on inflectional patterns, false friends, practical usage etc. *Frasar.net* was developed as a computer assisted language learning (CALL) tool based on current theories of foreign language teaching and function of vocabulary and vocabulary learning, taking advantage of contemporary developments in computational linguistics and language technology. Current research on Danish as a foreign language in Iceland has also played an important role. *Frasar.net* is aimed at developing receptive as well as productive language skills and therefore includes a broad variety of options, including search options (e.g. for individual words, phrases, or situations), occasion-related text frames (e.g. for congratulations and greetings), and typical dialogue patterns. *Frasar.net* also provides audio files with native Danish pronunciations, linked with real-world examples.

Litteratur

- Auður Hauksdóttir, 2001: Lærerens strategier – elevernes dansk. Dansk som fremmedsprog i Island. København: Nordisk Ministerråd (Tema Nord).
- Auður Hauksdóttir, 2007: Idiomerne glimrer ved deres fravær: Om dansk-islandsk idiomatik. I: Jørgensen, Henrik og Peter Widell (red.): Det bedre argument: Festskrift til Ole Tøgeby 7. marts 2007. Århus: Wessel og Huitfeldt, s. 197-215.
- Auður Hauksdóttir, 2012: At komme til orde på et mundret dansk: Om fraser, fraseindlæring og fraseværktøj anskuet kontrastivt. I: Henrichsen, Peter Juel et al (red.) Copenhagen Studies in Language, nr. 42. Speech in Action. Proceedings of the 1st SJUSK Conference on Contemporary Speech Habits, s. 123-142.
- Auður Hauksdóttir, 2012a: Dansk som fremmedsprog i en akademisk kontekst. Om islændingenes behov for danskkundskaber under videreuddannelse i Danmark (Københavnstudier i tosprogethed nr. 68). København: Københavns Universitet, Humanistisk Fakultet.

- Brink, Lars, 2006: Den fraseologiske terminologi. I: Nordiske Studier i Leksikografi 8. København, s. 39-51.
- Henriksen, Birgit, 1999: Ordforråd og ordforrådsindlæring. I: Holmen, Anne og Karen Lund (red.): Studier i dansk som andetsprog. København: Akademisk Forlag, s. 71-106.
- Henriksen, Birgit, 2009: Det oversete ordforråd. I: Byram, M. S. m.fl. (red.): Sprogfag i forandring - pædagogik og praksis. København: Samfundslitteratur, s. 204-228.
- Lakoff, George og Mark Jonson, 2002. Hverdagens metaforer. København: Hans Reitzels Forlag.
- Lund, Karen, 1999: Sprog, tilegnelse og kommunikativ undervisning. I: Holmen, Anne og Karen Lund (red.): Studier i dansk som andetsprog. København: Akademisk Forlag, s. 11-69.
- Lund, Karen, 2009: Fokus på sproglæring og pædagogiske implikationer for undervisningen. I: Byram, M. S. m.fl. (red.): Sprogfag i forandring - pædagogik og praksis. København: Samfundslitteratur, s. 127-166.
- Nation, Paul I. S., 2001: Learning Vocabulary in Another Language. Cambridge: Cambridge University Press.
- Nattinger, James & Jeanette S. DeCarrico, 1992: Lexical Phrases and Language Teaching. Oxford: Oxford University Press.
- Pawley, Andrew og Frances Hodgetts Syder, 1983: Two puzzles for linguistic theory: natelike selection and natelike fluency. I: Richards, Jack C. og Richard W.
- Schmidt (red.). New York: Language and Communication: Longman, s. 191-226.
- Richard, Jack C. & Theodore S. Rodgers, 2001: Approaches and Methods in Language Teaching. Cambridge: Cambridge University Press.
- Ruus, Hanne, 2004: Det er da indlysende! Til det empiriske grundlag for den kognitive semantik. I: Rathje, Marianne og Linda Svenstrup (red.). Sprogpsykologi. Udvalgte kerneemner. København: Museum Tusulanums Forlag, s. 127-151.
- Wray, Alison, 2002: Formulaic Language and the Lexicon. Cambridge: Cambridge University Press.